

ЗДРАВКО СРЕБРОВ
ДЖУДЖЕТО С ЦАРСКАТА
БРАДА

chitanka.info

Поискаха ми от „Славейче“ да напиша къс разказ за пролетта: за гората, за пъпките, които се пукат от влажния мартенски вятър. Аз гледах през прозореца — насреща, към моята тополя и ореха под нея. По тях през пролетта и лятото гугукаха гълъби. Но сега гълъбите не кацах на тополата. Те стъпваха върху перваза на прозореца, поглеждаха ме с едно око. Струваше ми се, че казват:

— За пролет ли ще пише сега? В такава студена есен!...

Преди два дни върху потъмнелите клони на тополата уплашено се мятаха листенца от чисто злато на тънките си опашчици. Есенните ветрове — от запад, от север, от изток — свеждаха върхарите на ореха и на тополата. Едно по едно, по няколко в купчина есенните листа се откъсваха от клоните. Листец се завъртваше във въздуха, чудеше се: към небето или към земята да отлети.

Студена вихрушка бръскаше по улиците, по покривите. Покрай бордюрите се насипваше изръсено злато...

Това бе есента!

А тази сутрин върху оголените клони на тополата заблестя несънуван сребърен сняг. Покри целия град.

За каква пролет да пишеш в такава побеляла есен?!

И ето, хрумна ми да напиша горски разказ за... джуджето нали то е горско същество, — което поискало да има брада по-дълга и похубава от царската.

Разбира се, това е било по време, когато по земята имало царе и царете имали бради. А в гората живеели джуджетата. Брадите на царете били предълги, затова всеки цар си имал по двама слуги — царедворци, които се грижели за брадата му... Да я подстригват, да я решат, да я пазят, когато царят отивал в гората на лов.

Нали тогава и земята, и гората били царски...

Един път джуджето видяло — насън — брадата на царя. Пощяло му се да има царска брада. Дотогава джуджетата нямали бради. За какво ще им са? Те живеели в хралупите на дъбовете, на дивите круши. Катерели се по клоните. В гората растели мъхове. Като във всяка гора. Те се свличали по големите скали, по грапавите дънери на старите буки от усойната им страна — на север.

Диви лози, поветици се оплитали в дърветата. В края на гората през април младите лески спущали хиляди копринени реси.

Реси спущал и столетният орех в дъното на гората, до голямата канара, където изтичало изворче с бяла вода. Най-чудната вода, каквато е имало на света.

Който пиел от нея — не остарявал!

Така през април, когато топлият вятър се спуснал по голямата канара, разпъприл мъховете, навлязъл навсякъде, в гората, почнало чудото:

Изгряло над гората с цялото си злато — по-златно от всичкото злато на света — пролетното слънце. Пъпките на дърветата се разпукнали. Полазила по храстите зеленина. Ресите на явора, на ореха, на трепетликата, на лешниците в края на гората се спуснали като котешки лапки. В гората тръгнали мравки — от мравуняка към стволовете на дърветата. Заизкачвали се, заслизали. Невестулката запълзяла по корем към гнездата на птичките. Но гнездата били високо, или висели на малки торбички, постлани с мъх, с перца от птича перушина. Цялата гора оживяла.

В нея засвирил с малката си флейта черният кос. До изворчето с бялата вода запял мъжкият славей. Славейката мътела в гнездото си. Катеричката се прехвърляла от стария дъб на ореха, но орехи нямало. На лешника — но лешници нямало. На бука, на дъба — никъде нямало ни дъбов, ни буков желъд...

Прехвърлила се чак до боровата гора над голямата канара. Там растели смърчовите, белият и черният бор, елите.

По тях висели още шишарки.

Търсила храна и старата, измършавяла мечка, станала от зимния сън. Ровила с нокти в корените на сладката папрат. Разбутала мравуняците. Изтъпкала храстите в края на гората.

Цялата гора замирисала на кукуряк...

Тогава излязло джуджето от хралупата на големия дъб. То било дребно, голобrado. Нищо и никакво. Спало то през цялата зима и насън видяло в края на гората царската свита:

На алест кон върху сребърно седло, в ръцете с камшик от злато най-отпред препускал царят. До него на врани коне царските слуги пазели брадата му — да не се заплете в клоните на дърветата, в тръносливките.

— Такава брада, каквато видях — си казало сега джуджето, — ще ми прилича: царска!...

И както става в приказките и сънищата — щом си помислило и брадата почнала да никне, да расте... Никнала брадата на джуджето заедно с кукуряка, с мъховете, с тревата. Спускала се като ресите на ореха, на явора, на трепетликата, на лешниковите храсти. Развивала се като филизите на дивата лоза, на повета.

И станало чудо.

Днес — до пазвата му; утре — до гърдите; вдругиден — до пояс. След седмица — до колене. Докато накрая брадата му се спуснала до самата черноземна горска земя.

Повлякла се по земята, по-голяма, по-хубава от царската. Както е всичко по-голямо и по-хубаво от сънищата и в приказките.

Пораснала му царска брада на малкото джудже, но нали то нямало слуги!... А да имаш царска брада и да нямаш царски слуги да я подрязват, решат, пазят от храстите — от това по-голяма беда няма на този свят.

Почнала брадата да се развява от източния и от западния вятър. Заплитала се в лешниковите храсти, в тръносливките. Повличала се по мравуняците. Мравките запълзели по нея. Спъвало се джуджето на всяка крачка в брадата си. Падало, търкаляло се.

Един път се търкулнало до най-дълбокия дол. Там се свивали на кълба ежът и ежовото семейство. Събудили се те. Наежили бодлите си. Най-малкото ежче се уплашило:

— Олеле, змеят скочи в дола! Сега ще ни изяде... Има девет глави. От устата му излиза огън и пламък...

— Ще му видя аз сметката на този „змей“ — измърморил бащата еж. Сърдит бил, че джуджето го събудило от сън. — Бодете сега, кой където свари!

Заплела се брадата на джуджето в бодлите на ежовото семейство. Изпоболи го. Здравно място не останало по кожата му. Побягнало, но насреща му мечката.

Промушило се джуджето през напъпилия глог, на брадата му се закачила в трънчетата на глога. Мечката го доближила. Помирисала го:

— Нито е круша, нито скоруша — изръмжала тя. — На човек ми мирише.

Бутнала го с муцуна настрана и си продължила пътя в гората.

Измъкнало се нараненото джудже, ни живо, ни мъртво от страх, до кладенчето с бялата вода — под скалата. Заплакало.

— Защо ми е тази царска брада — омайвало се то. — Изпатих си, мир нямам по земята от нея...

— Брада царска — изкряскала неочаквано над него присмехулната сойка, — глава воденичарска!...



В това време долетели от юг на бяло ято щъркели. Ятото се спуснало над гората. Накацали щъркелите по стогодишния орех над изворчето — да починат. Един млад щъркел забелязал джуджето. Попитал:

— Жаба ли е това до изворчето? Яде ли се?

Старият щъркел, водачът на ятото, погледнал отвисоко, щракнал с клюн и отвърнал:

— Не, не е жаба — не се яде. Прилича на човек, само че е много мъничък, а пък с брада като на цар...

— Брада царска — глава воденичарска! — изкрещяла пак присмехулната сойка.

Щъркелът водач — нали бил най-стар и най-мъдър, а мъдрите птици имат добри сърца — разбрал защо плаче джуджето. Съжалил го. Спуснал се от ореха, приближил се до джуджето, отворил дългия си клюн като бръснарска ножица и — клъц, прерязал брадата му до пояса.

— Според главата и брадата — казал щъркелът.

Разперил криле и повел щъркеловото ято над гората към старите си гнезда. Там, където сега живеели хората, които отдавна изгонили царете от земята си и отдавна бръснели брадите си.

А в старата гора останало да носи брада само джуджето. Но вече до пояс. За спомен от царските времена. Но присмехулната сойка и сега не го оставяла на мира. Щом го забележела до изворчето с бялата вода, ще му изкрещи над главата:

— Брада царска — глава воденичарска!

От срам джуджето се скрило вдън гора. Цял ден да скиташ в гората, мъчно можеш да го намериш.

По-тежко му било, види се, сойката да се присмива над царската му брада, отколкото мечка да го среща в гората.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.